

*Білоусова А. Л.,
здобувачка I курсу магістерського рівня вищої освіти
спеціальності 073 «Менеджмент»,
Науковий керівник: Хромушина Л. А.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
імені професора Л.І. Михайлової,
Сумський національний аграрний університет, м. Суми*

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ

Цифрова трансформація посідає центральне місце в сучасному менеджменті, виконуючи низку важливих функцій; вона є потужним рушієм зростання, стимулюючи розвиток цифрових бізнес-моделей як у межах основної діяльності компаній, так і в суміжних напрямках. Вона сприяє адаптивності підприємств до динамічних змін ринкового середовища, забезпечуючи гнучке, прозоре та ефективне управління. У цьому контексті відбувається формування концепції Менеджменту 4.0, яка поєднує новітні цифрові технології, автоматизацію бізнес-процесів і сучасні управлінські підходи.

Цифрова трансформація – це системне перетворення діяльності підприємства або установи, що супроводжується впровадженням цифрових технологій, зміною бізнес-моделі, організаційної структури та культури. У центрі трансформації перебувають не лише технологічні інновації, а й стратегічне переосмислення способів створення вартості, взаємодії з клієнтами, використання ресурсів та забезпечення гнучкості управління. Основною метою цифрової трансформації є формування адаптивного, інноваційного й ефективного підприємства, здатного до швидкого реагування на виклики зовнішнього середовища [1, с. 63].

Цифрова трансформація менеджменту та реалізація принципів Менеджменту 4.0 є фундаментальними складовими сучасної моделі ведення бізнесу. Вони дозволяють підприємствам підвищити адаптивність, ефективність і здатність до інноваційного розвитку.

Серед основних компонентів цифрової трансформації можна виокремити:

- цифрову стратегію, яка формує візію змін;
- організаційну культуру, орієнтовану на інновації;
- управління даними та аналітику, що стають основою прийняття рішень;
- клієнтоорієнтованість і трансформацію бізнес-процесів.

Технології, які найчастіше використовуються в цьому процесі, – це штучний інтелект, машинне навчання, хмарні обчислення, Інтернет речей (IoT), блокчейн та роботизована автоматизація процесів (RPA) [2, с. 372].

Перевагами цифрової трансформації управлінських процесів є:

1. Зростання продуктивності завдяки автоматизації рутинних завдань і зменшенню впливу людського фактора.

2. Гнучкість та адаптивність управлінських рішень на основі використання технологій Big Data та штучного інтелекту.

3. Прозорість управління, що досягається завдяки впровадженню ERP-, CRM- та інших інформаційних систем, які забезпечують доступ до актуальних даних у режимі реального часу.

4. Скорочення витрат шляхом автоматизації управлінських та операційних процесів.

5. Підвищення інноваційного потенціалу підприємства через застосування сучасних технологій, зокрема блокчейну, Інтернету речей (IoT) та машинного навчання [3, с. 74].

Важливо також відрізнити цифрову трансформацію від діджиталізації. Якщо остання зводиться до впровадження окремих цифрових інструментів, то цифрова трансформація змінює саму логіку функціонування організації, її стратегію та операційні моделі [4, с. 115].

Цифрова трансформація вимагає від бізнесу гнучкості в управлінні, інноваційності в розробці стратегій, а також здатності до швидкого навчання на основі зворотного зв'язку з ринком; є важливим чинником підвищення ефективності діяльності та конкурентоспроможності підприємств, забезпечуючи їх адаптивність до динамічних умов ринку та формуючи основу розвитку концепції Менеджменту 4.0 в умовах глобалізації.

Список використаних джерел

1. Дергачова В. В., Колешня Я. О. Цифрова трансформація промислових підприємств як зміна бізнес-моделі та корпоративного мислення. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2024. № 28. С. 60–66. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.28.2024.302773>

2. Яковенко Ю. О., Білик М. П., Олійник Ю. С. Стратегічні орієнтири цифрової трансформації бізнесу в умовах інноваційного середовища. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. С. 370–375. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-63>.

3. Райчева Л. І., Горбаньова В. О. Цифрова трансформація бізнес-процесів як основна складова формування стратегії розвитку підприємств. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2024. № 30. С. 71–76. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.30.2024.313040>.

4. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с.